NÕUKOGU OTSUS (EL) 2021/1208,

19. juuli 2021,

millega muudetakse otsust 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning söe ja terase teadusfondi käsitleva protokolli rakendamiseks vajalikud meetmed

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli (nr 37) ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning söe ja terase teadusfondi kohta, eriti selle artikli 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut, ([1])

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Söe- ja Teraseühenduse asutamislepingu artikli 97 kohaselt lõppes nimetatud lepingu kehtivus 23. juulil 2002. aastal. Kõik Euroopa Söe- ja Teraseühenduse (ESTÜ) varad ja kohustused läksid liidule üle 24. juulil 2002.

(2) Vastavalt protokollile nr 37 loetakse nende varade ja kohustuste netoväärtus, nagu see kajastub ESTÜ bilansis 23. juulil 2002, söe- ja terasetööstusega seotud sektorites tehtavateks teadusuuringuteks mõeldud varadeks, mida nimetatakse „likvideeritavaks ESTÜks“, ning likvideerimise lõpuleviimisel loetakse neid „söe ja terase teadusfondi varadeks“.

(3) Ühtlasi sätestatakse protokollis nr 37, et „söe ja terase teadusfondiks“ nimetatavatest varadest saadavat tulu kasutatakse üksnes väljaspool teadusuuringute raamprogrammi toimuvateks teadusuuringuteks söe- ja terasetööstusega seotud sektorites vastavalt protokolli nr 37 ja selle alusel vastuvõetud aktide sätetele.

(4) Nõukogu võttis 1. veebruaril 2003. aastal vastu otsuse 2003/76/EÜ, ([2]) millega kehtestatakse normid protokolli nr 37 rakendamiseks.

(5) Madalate intressimäärade tõttu on söe ja terase valdkonna uurimisprojektideks eraldatavad tulud kiiresti vähenemas. See toob peagi kaasa olukorra, kus eelarvevahendid söe ja terase teadusfondi teadusprogrammi („programm“) igaaastase projektikonkursi läbiviimiseks võivad jääda alla kriitilise miinimumi. Projektikonkursi läbiviimise eelarve kriitiline miinimum on vajalik selleks, et programm pakuks asjakohast toetust väärtuslikele teaduskoostööprojektidele, millel on kriitiline mass ja liidu tasandi lisaväärtus, et parandada kestlikkust, konkurentsivõimet, tervist, ohutust ja töötingimusi ning vähendada söe- ja terasetööstusega seotud sektorite keskkonnamõju.

([1]) 7. juuli 2021. aasta nõusolek (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

([2]) Nõukogu 1. veebruari 2003. aasta otsus 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning söe ja terase teadusfondi käsitleva protokolli rakendamiseks vajalikud meetmed (ELT L 29, 5.2.2003, lk 22).

(6) Oma teatises Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ võttis komisjon kohustuse toetada puhta terase läbimurdetehnoloogiat, mis viib 2030. aastaks peaaegu süsinikuheiteta terasetootmiseni. Selle võimaldamiseks kohustus komisjon uurima, kas kasutada saaks osa likvideeritava ESTÜ rahalistest vahenditest.

(7) Oma teatises Euroopa Parlamendile, Euroopa Liidu Nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa rohelise kokkuleppe investeerimiskava“ võttis komisjon seisukoha, et liidu eesmärkide saavutamiseks tuleb vaadata läbi söe ja terase teadusfondi õiguslikud alused, et oleks võimalik kasutada likvideeritava ESTÜ varasid ning likvideerimise lõpuleviimisel söe ja terase teadusfondi varasid.

(8) Likvideeritava ESTÜ varade ning likvideerimise lõpuleviimisel söe ja terase teadusfondi varade osalist müüki teadusprojektide rahastamiseks söe- ja terasesektoris tuleks lubada tingimusel, et säilitatakse reservid väheste allesjäänud, võimalikest ettenägematutest kohustustest tulenevate kohustuste katteks ning mõistlik osa varadest, mida nende kohustuste katteks enam ei vajata, investeeritakse tulu teenimise eesmärgil.

(9) Likvideeritava ESTÜ varade ning likvideerimise lõpuleviimisel söe ja terase teadusfondi varade osaline müük võib olla vajalik, et eraldada kuni aastani 2027 igal aastal söe ja terase teadusfondile 111 miljonit eurot. Seda eraldist kasutatakse järgmiselt: 40 miljonit eurot aastas ühiste teadusuuringute rahastamiseks söe ja terasesektoris ning ülejäänud 71 miljonit eurot peaaegu süsinikuheiteta terasetootmiseni viivate läbimurdetehnoloogiate rahastamiseks ja selliste uurimisprojektide rahastamiseks, mille eesmärk on hallata varem tegutsenud või suletavate söekaevanduste ja seotud taristu õiglast üleminekut kooskõlas õiglase ülemineku mehhanismiga ja vastavalt otsuse 2003/76/EÜ artikli 4 lõikele 2. Likvideeritava ESTÜ varade ning likvideerimise lõpuleviimisel söe ja terase teadusfondi varade osaline müük piirdub iga-aastaste eraldiste rahastamisega eelarveaastatel 2021–2027.

(10) Seega tuleks söe ja terase teadusfondi rahastada mitte üksnes investeeringute puhastulust, vaid vajadusel ka tulust, mida saadakse söe ja terase teadusfondi varade osalisest müügist kuni summas, mis on ette nähtud perioodiks 2021–2027.

(11) Tuleks välja jätta sätted, millega on kehtestatud varade haldamise mitmeaastaste finantssuuniste vastuvõtmise kord, ning sätted, millega on kehtestatud programmi mitmeaastaste tehniliste suuniste vastuvõtmise kord, sest need sisalduvad protokolli nr 37 artikli 2 lõikes 2 ning ei ole seetõttu enam asjakohased.

(12) Otsuse 2003/76/EÜ artikli 5 lõikes 2 osutatud tasandusmehhanism tuleks tühistada, kuna selle järele pole enam vajadust.

(13) Otsuse 2003/76/EÜ artiklisse 1 tuleks lisada uus lõige, et võimaldada nõuete mahakandmist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ([3]) („finantsmäärus“) artikli 101 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud põhimõtetest lähtuvalt.

(14) Otsust 2003/76/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2003/76/EÜ muudetakse järgmiselt.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

1) Artiklisse 1 lisatakse järgmine lõige:

„1a. Komisjon kannab nõuded maha, isegi enne kõigi nimetatud abinõude ammendamist, järgmistel juhtudel:

a) kui prognoositavad sissenõudmiskulud ületavad sissenõutava summa ja mahakandmine ei kahjusta liidu mainet;

b) kui saadaolevat summat ei ole võimalik sisse nõuda võlgniku maksejõuetuse või muude maksejõuetusmenetluste tõttu;

c) kui sissenõudmine ei ole kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega."

2) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

1. Komisjon haldab varasid selliselt, et säilitada söe ja terase teadusfondile kuni 2027. aastani eraldis summas 111 miljonit eurot aastas teadusuuringute rahastamiseks söe ja terasega seotud sektorites, millest 40 miljoni euroga rahastatakse ühiseid teadusuuringuid nimetatud sektorites ja 71 miljoni euroga rahastatakse peaaegu süsinikuheiteta terasetootmiseni viivaid läbimurdetehnoloogiaid ja selliseid teadusuuringute projekte, mille eesmärk on hallata varem tegutsenud või suletavate söekaevanduste ja seotud taristu õiglast üleminekut kooskõlas õiglase ülemineku mehhanismiga ja vastavalt artikli 4 lõikele 2. Pärast 2027. aastat haldab komisjon varasid nii, et oleks tagatud pikaajaline kasum. Varade investeerimise eesmärk on säilitada nende väärtus ja võimaluse korral seda suurendada.

2. Iga-aastane eraldis summas 111 miljonit eurot saadakse investeeringute puhastulust, ning kui see tulu on ebapiisav, siis likvideeritava ESTÜ varade ning likvideerimise lõpuleviimisel söe ja terase teadusfondi varade osalisest müügist."

3) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

1. Igal aastal koostatakse liidu muudest finantstehingutest eraldi kasumiaruanne, bilanss ja finantsaruanne artiklis 1 sätestatud likvideerimistoimingute ning artiklis 2 sätestatud investeerimistehingute ja varahaldustoimingute kohta.

Nimetatud finantsaruanded lisatakse finantsaruannetele, mille komisjon koostab igal aastal vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 318 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) 2018/1046 (*) („finantsmäärus").

2. Lõikes 1 osutatud toimingute suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja kontrollikoja kontrolli ja heakskiidu andmist käsitlevaid volitusi, mis on sätestatud ELi toimimise lepingus ja finantsmääruses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1)."

4) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artiklis 2 sätestatud investeeringute puhastulud ja varade osalisest müügist saadavad tulud on liidu üldeelarve tulud. Nimetatud tulud on sihtotstarbelised tulud, mis on ette nähtud väljaspool teadusuuringute raamprogrammi läbiviidavate teadusprojektide rahastamiseks söe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Need moodustavad söe- ja terase teadusfondi ja neid haldab komisjon."

b) lõige 3 jäetakse välja.

5) Artikli 5 lõige 2 jäetakse välja.

6) Lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 19. juuli 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
J. PODGORŠEK